

Eline Rausenberger beleefde wilde sixties vanuit Antwerps begijnhof:

“Alles wat ik schilderde, heb ik meegemaakt”

Eline Rausenberger beleeft een tweede jeugd bij Galerie Sofie Van de Velde. — © Nattida-Jayne Kanyachalao

Op haar tachtigste maakt Eline Rausenberger een deugddoende comeback in galerie Sofie Van de Velde. Vanaf 1964 woonde ze in het Antwerpse begijnhof en schilderde tot in de details haar huisje en wat ze met vrienden beleefde in de vele cafés in de binnenstad. “Alles wat ik geschilderd heb, heb ik zelf meegemaakt”, zegt ze.

Hoewel haar leven in het teken van kunst stond, ze hoog aangeschreven prijzen won en in toonaangevende Antwerpse galleries als Vecu en Spectrum exposeerde, is de naam Eline Rausenberger vandaag vergeten. “We wonen al zo lang ver van alles in een klein dorpje in Frankrijk”, geeft de kunstenares toe. “Het is al zes jaar geleden dat we nog eens in Antwerpen waren!”

Café Den Engel, 1969. — © Gallery Sofie van de Velde

Dat bezoek is te danken aan een onverwachte uitnodiging van galeriehoudster Sofie Van de Velde die haar werk opnieuw wilde exposeren. Bij de tentoonstelling *Ou est Eline?* die nog tot 24 maart loopt, werd ook voor het eerst een boek over Eline Rausenberger gemaakt.

“Soms moet het geluk meezitten”, gelooft Sofie Van de Velde. “Ook ik kende Eline Rausenberger niet, tot ik twee jaar geleden een schatting moest doen van een kunstcollectie waarin werken van haar zaten. Die hebben me getroffen. Het heeft me daarna maanden gekost om haar telefoonnummer te pakken te krijgen. Maar het is gelukt. Zo kunnen we een jonge generatie laten kennismaken met het werk van een over het hoofd geziene vrouwelijke kunstenares. In een tijd waarin alles steeds sneller moet, is Elines werk een uitnodiging om lang en nauwgezet te kijken.”

Irène Bataille

In de jaren zestig stond Eline Rausenberger midden in de Antwerpse kunstscene. Haar moeder was de bekende landschapschilder Irène Bataille en ook haar vader Georges Rausenberger die bij de Nationale Bank werkte, was kunstenaar onder het pseudoniem Georoy. In 1962, op haar achttiende exposeerde Eline al samen met

haar moeder in Galerie Breckpot in de Huidevettersstraat, toen een adres met standing.

“Het was de eerste en de enige keer dat ik samen met mijn moeder tentoonstelde”, blikt Eline Rausenberger ver terug. “Hoewel mijn moeder Antwerpse Academie en Hoger Instituut had gevolgd onder andere bij Albert Saverijs en zelf ook les gaf, moedigde ze me aan om vooral mijn eigen weg te gaan om mijn spontaneïteit te behouden. Ik heb nooit met olieverf geschilderd en gebruikte geen schildersezels, maar werkte met gouache en tempera plat op tafel.”

Begijnhof, 1970. — © Gallery Sofie van de Velde

Eline Rausenberger zou nooit les krijgen, maar omringd door kunst, vond ze snel haar eigen stijl. Haar huwelijk met Jacques Vandewalle, die ook schilderde en als kunstkenner voor veilinghuizen werkte, bracht nog veel meer kunst op haar pad. Het koppel vestigde zich in een voorhuis op de Ossenmarkt en in twee achtergelegen

huisjes van het begijnhof, waar ze bijna een kwarteeuw zouden blijven wonen en werken. “Dat was toen nog geen luidruchtige studentenbuurt”, merkt Eline op. “Er woonden nog begijntjes en je kon de huisjes naar je hand zetten.”

Interieur Antwerpen, 1970. — © Gallery Sofie van de Velde

Hun charmante woonst staat langs binnen en buiten afgebeeld op vele schilderijen. De jonge Eline en Jacques zijn er steeds duidelijk herkenbaar op, net zoals hun zoontje Pascal. “Alles wat ik geschilderd heb, heb ik beleefd”, verduidelijkt de kunstenares. “Ik hou van details. Je kan alles herkennen wat er aan de muren hangt of op tafel staat. Zelf draag ik meestal een gestreept kleedje of trui.”

Café Den Engel

Eline schilderde niet alleen haar huis, maar ook de kunstenaarscafés die ze met Jacques graag bezocht zoals Den Engel en De Kat. Ze legde het jazzfestival Middelheim vast of fijne plekken in Parijs of Amsterdam waar ze soms heen gingen. Later volgden belevenissen in India. “Mijn eerste schilderijen waren huiselijk en intiem. Hoewel ik eerder teruggetrokken van karakter ben, ging ik me daarna steeds

meer interesseren voor het uitbeelden van grote groepen. Die groepstaferelen kon ik me altijd goed herinneren en uit het hoofd tot in de details naschilderen. Mijn schilderijen zijn een ode aan de kleine dingen, de schoonheid en het leven”, hoopt Eline Rausenberger.

Antwerpse 'ommeganck' op de Meir, 1976. — © Gallery Sofie van de Velde

Een van haar grootste schilderijen maakte ze van de ommeegang op de Meir. “De stoet is een vroege jeugdherinnering maar de Meir is geschilderd zoals hij er in de jaren zeventig uitzag”, zegt Rausenberger, die in 1989 haar laatste grote tentoonstelling in Antwerpen hield, in de vermaarde Rotonde van veilinghuis Campo op de Meir. Daarna werd het stil.

“We hebben de Antwerpse kunstscene en veel kunstenaars zoals Fred Bervoets, Wout Vercammen en Albert Szukalski goed gekend. Maar het klimaat in de stad veranderde”, blikt ze terug. “Via een kennis hebben we een huisje in Caylus, een dorpje bij Montauban, goedkoop kunnen kopen, eigenlijk een ruïne waarvan Jacques iets moois gemaakt heeft. Daar zijn we dan gaan wonen.”

Tuin in Caylus, 2000 — © Gallery Sofie van de Velde

Ook het huis en de tuin in Caylus inspireerden haar tot schilderen. In hun thuis, waar Jacques ook een galerie had, hield Celine haar laatste tentoonstelling, alweer jaren geleden. Sinds 2010 beletten rug- en spierpijnen haar om nog verder te schilderen. Door de dood van hun zoon maakte het koppel ook mentaal een moeilijke periode door. Het werd de grote stilte, tot er plots dat onverwachte telefoontje van galeriehoudster Sofie Van de Velde kwam.

Frank Heirman (*Gazet van Antwerpen*)

<https://sofievandevelde.be>